

Цимбалюк О. О.

1 курс, ФСП

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник:

Тараненко М.Г., к.і.н., доц., ФСП

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Кольорові революції: сутність, основні риси, причини виникнення та політичні наслідки

Революція є одним з найбільш дискусійних понять у філософській літературі. Згідно Ш. Ейзенштадт, справжня, революція має ряд певних основних особливостей: насильницька зміна політичного режиму, радикальний розрив з минулим, те заміна недієздатного правлячого класу іншою соціальною групою.

Досить довгий час революції були, як насильницький спосіб зміни політичної системи, у ході яких здійснювалась і збройна боротьба. Проте на сучасному етапі розвитку відбуваються революції без застосування зброї, тобто так звані кольорові революції.

Кольорові революції мають принципову відмінність від інших в тому, що йдеться про ненасильницькі форми політичної боротьби. На думку І. Максимова, «кольорова революція» – це переворот, який здійснюється в країні з демократичним режимом, яка має певні внутрішні проблеми розвитку, який направляється та рухається інтересами третьої геополітичної сили [4, с. 9]. Своім вождем прибічниками таких революцій вважають Махатма Ганді. Це індійський юрист, який проповідував позитивні форми боротьби подолання ворога через любов до нього в широкому сенсі, через милосердя.

До ознак кольорової революції варто віднести:

- 1) наявність зовнішнього тиску, з боку могутніх держав.
- 2) Делегітимізація влади, втрата до неї довіри та підтримки населення
- 3) Відсутність механізму, який називається «соціальними ліфтами», коли багато молодих людей не можуть знайти себе і реалізувати, а організатори революції нав'язують способи самореалізації через революційну активність
- 4) Суперечності всередині владної еліти

Варто відмітити й те, що для підтримки кольорових революцій потрібні так звані практикуми не насильства. Ці практикуми здійснюються шляхом тренінгів чи зборів молодих людей. Такі організації, що оволоділи практикою не насильства, брали участь майже у всіх кольорових революціях. Наприклад, у Сербії у 2000 р, коли молодь протестувала проти репресивного режиму та повалила його, існувала така організація, як «Відсіч», у Грузії – «Хмара», в Україні в 2004 – «Пора».

Необхідно також відмітити і так званий революційний флешмоб. Цей засіб почали використовувати організатори революцій на початку 2001 року, в ході боротьби проти диктаторських режимів. Згодом революційний флешмоб почав включати в себе використання різноманітних гаджетів та дивайсів, пов'язаних з розвитком соціальних мереж.

В зв'язку з тим, що інтернет є в мобільних телефонах та інших електронних пристроях, через соціальні мережі можна підключати різні саморганізовані інтелектуальні групи, організовувати колективні акції, що отримали назву флешмобу, а потім ці акції завдяки

мас-медіа розповсюджуються і в них втягується більше і більше людей. Така активність в мережах перетворюється в масову активність, наприклад, в зібрання і тому подібне.

Звідси побоювання в недемократичних країнах, що мережі це вельми небезпечно і тому вони беруть під свій контроль, або забороняють ті мережі котрі важко контролювати. Скажімо в Китаї заборонено фейсбук, загалом китайці фільтрують контент свого інтернету, називається це китайський золотий щит - фільтр, що пропускає в китайську мережу тільки те що не загрожує владі.

За всіма існуючими рисами можна стверджувати, що «кольорові революції» мають зовсім інший характер ніж класичні, а отже відмінність їх причин, процесу протікання, а також наслідків до яких вони ведуть. Результатом «кольорових революцій» стає зміна людей у владі та зсуви в зовнішній політиці й міжнародних орієнтаціях. Рушійною силою, як правило, сучасного типу революцій, стає молодь, а важелем – високий рівень участі населення, а головним політичним завданням – заміна однієї еліти на іншу.

Список використаних джерел

1. Барсамов В.А. «Цветныереволюции» : теоретический и прикладнойаспекты / Владимир АлександровичБарсамов // Социологическиееисследования. - 2006. – № 8. – С. 57-66.
2. Эйзенштадт Ш. Революция и преобразованиеобществ. Сравнительноеизучениецивилизаций / Ш. Эйзенштадт. – М. : Аспект-Пресс, 1999. – 416с.
3. Крапивенский С.Э. Социальнаяфилософия / С.Э. Крапи-венский. – М. : Гуманитарныйизд. центр «Владос», 1998. – 416 с.
4. Максимов И.В. «Цветная» революция – социальныйпро-цессилисетеваятехнология ? / Илья Вадимович Максимов / Монография. – М. : Книга по Требованию, 2010. – 116 с.
5. Почепцов Г. Революция. com. Основыпротестнойинжене-рии / ГеоргийПочепцов. – М. : Европа, 2005. – 532 с.
6. Пугачев В.П. Управлениесвободой / Василий Павлович Пугачев. – М. : КомКнига, 2005. – 272 с.
7. Самброс А. «Феномен цветныхреволюций» / А. Самброс. – URL : http://politua.info/index.php?option=com_content&task=view&id=431
8. Симония Н.А. СтраныВостока : путиразвития / Н.А. Си-мония. – М. : Наука, 1975. – 383 с.